

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi korkotulon lähdeverosta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Määräaikaisena voimassa olevaa korkotulon lähdeverosta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että laki tulisi voimaan pysyvänä vuoden 1993 alusta. Lähdeveroa korotettaisiin portaittain muiden pääomatulojen verotusta vastaavalle tasolle. Lähdevero olisi vuoden 1993 alusta vuoden 1994 loppuun 20 prosenttia ja vuoden 1995 alusta muun pääomatulon verotusta vastaavasti 25 prosenttia.

Lähdeverotuksen piiriin kuuluvat talletusten ja joukkovelkakirjalainojen korot pysyisivät edelleen ilmoittamisvelvollisuuden ulkopuolella. Vuoden 1995 alusta verovelvollinen voisi kuitenkin halutessaan ilmoittaa korkotulon verotuksessaan, jolloin perittyä lähdeveroa käsiteltäisiin ennakonpidätyksen tavoin. Korkotulon lähdeverosta annetun lain piiriin kuuluvat

talletukset ja joukkovelkakirjat olisivat edelleen myös varallisuusverosta vapaita.

Korkotulon lähdeverosta annettu laki ei koske käyttelytilejä, joille maksettavat korot säilyisivät laissa säädettyin edellytyksin verovapaina, kuten tähänkin saakka.

Esitys liittyy valtion vuoden 1993 talousarvioesitykseen, mutta perustuu veron määrää koskevin osin 14 päivänä lokakuuta 1992 tehtyyn periaatepäätökseen hallituksen toimenpiteistä julkisen talouden tasapainon parantamiseksi.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1993 alusta. Sitä sovellettaisiin kunakin vuonna kertyvään talletuksen ja joukkovelkakirjalainan korkoon.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Korkotulon verotus on pitkään ollut muiden pääomatulojen verotusta lievempää. Kotitalouksien säästämistä ja pääoman muodostusta tuettiin rahoitusmarkkinoiden sääntelykaudella veronhuojennuksin. Perusteet korkojen muita pääomatuloja lievemmälle verokohtelulle ovat kuitenkin vähitellen murentuneet pankkien korkosäännöstelyn lopettamisen ja valuuttasäännöstelyn purkamisen myötä. Jo 1980-luvun

lopulla toteutetussa kokonaisverouudistuksessa oli tavoitteena omaisuustulojen verotuksen yhtenäistäminen. Neutraalista ja symmetrisestä pääomatuloverotuksesta jäätin tuolloin kuitenkin vielä varsin kauas. Korkotulon verotuksessa päädyttiin lopullisen suhteellisen lähdeverotuksen käyttöönottoon.

Korkotulon lähdeverosta annettu laki (1341/90) tuli voimaan yksivuotisena vuodelle 1991. Lähdevero oli aluksi 10 prosenttia. Hallitus esitti lähdeveron korottamista 15 prosenttiin kuluvalle vuodelle ja lain voimassaolon

jatkamista yksivuotisena. Eduskunta hyväksyi veron korotuksen, mutta jatkoi lain voimassaoloaikaa kahdella vuodella, koska korkotulon verokohtelun ennustettavuutta pidettiin tärkeänä. Lähdeveroprosentti olisi näin ollen voimassa olevan lain mukaan 15 myös vuonna 1993.

Pääomatulon ja yritysverotuksen uudistamista koskevat hallituksen esitykset annettiin eduskunnalle 25 päivänä syyskuuta 1992 (HE 200—209/1992 vp). Esityksissä on ehdotettu, että pääomatulon ja ansiotulon verotus eriytetäisiin vuoden 1993 alusta. Ansiotuloa verotettaisiin edelleenkin progressiivisesti, mutta pääomatuloon kohdistuisi suhteellinen 25 prosentin vero. Yhteisöverokanta vastaisi pääomatulojen verokantaa.

Pääomatuloihin sovellettavan verokannan tulee koskea yhtenäisesti kaikkia pääomatuloja, myös korkotuloja. Yhtenäinen verokanta on välttämätön, jotta korkotuloon ei kohdistuisi korkomenojen vähennyskelpoisuuteen sovellettavaa verokantaa alhaisempi verokanta. Koska pääomatulon ja yritysverotuksen uudistamista pohtinut asiantuntijatyöryhmä ei kuitenkaan pitänyt mahdollisena pankkitalletusten verotuksen yhtäkkistä kiristämistä muiden pääomatulojen verotusta vastaavaksi, ehdotettiin hallituksen edellä mainituissa esityksissä asiantuntijaryhmänkin kaavailemaa siirtymäkauden järjestelyä. Sen mukaan yhtenäiseen verokantaan olisi siirrytty korottamalla sovellettavaa veroprosenttia viidellä prosenttiyksiköllä kahden vuoden välein, jolloin vuonna 1996 olisi saavutettu 25 prosentin verotuksen taso. Asiantuntijaryhmän ehdotusta on selostettu tuloverolakia (HE 200/1992 vp) koskevan hallituksen esityksen perusteluissa.

Valtioneuvosto on 14 päivänä lokakuuta 1992 tehnyt periaatepäätöksen toimenpiteistä julkisen talouden tasapainon parantamiseksi. Eräänä toimenpiteenä korotettaisiin korkotulon lähdeveroa tuloverolakia koskevan esityksen perusteluista poiketen viidellä prosenttiyksiköllä jo vuoden 1993 alusta. Vuonna 1994 lähdevero olisi niin ikään 20 prosenttia, ja vuonna 1995 vero saavuttaisi muille pääomatuloille ehdotetun 25 prosentin tason.

Korkotulon lähdeverosta annettu laki on voimassa määräaikaisena vuoden 1993 loppuun. Sitä ehdotetaan muutettavaksi lähdeveron suuruutta koskevalta osaltaan edellä kerrotulla tavalla. Lakia sovellettaisiin pysyvänä vuoden 1993 alusta.

Korkotulon lähdeverosta annetun lain piiriin

kuuluva korkotulo olisi vuoden 1995 alkuun saakka sellaista tuloa, joka ei kuuluisi ilmoittamisvelvollisuuden piiriin. Siirtymäkauden jälkeen, vuoden 1995 alusta verovelvollinen voisi ilmoittaa korkotulon verotuksessaan, jolloin mahdollisuudet vähentää pääomatuloon kohdistuvia menoja lisääntyisivät. Perittyä lähdeveroa käsiteltäisiin tällöin ennakonpidätyksen tapaan.

Lähdeverotuksen ulkopuolella olevat matalakorkoisille käyttelytileille ja eräille määräaikaistileille maksettavat korot ovat kokonaan verovapaita voimassa olevan tulo- ja varallisuusverolain (1240/88) ja ehdotetun uuden tuloverolain sekä talletusten ja obligaatioiden veronhuojennuslain (726/88) säännösten mukaisesti. Verovapaiden 36 kuukauden määräaikaistalletusten tekeminen on mahdollista vuoden 1993 loppuun ja 24 kuukauden talletusten tekeminen vuoden 1994 loppuun saakka 22 päivänä lokakuuta 1992 voimaan tulleen talletusten ja obligaatioiden veronhuojennuslain muuttamista koskevan lain (944/92) mukaisesti. Sellainen korkotulo, joka ei kuulu korkotulon lähdeverosta annetun lain eikä talletusten ja obligaatioiden veronhuojennuslain piiriin eikä ole ehdotetun tuloverolain 33 §:n 2 momentissa tarkoitettua käyttelytilin korkoa, verotettaisiin vuoden 1993 alusta lukien muun pääomatulon tapaan 25 prosentin verokannalla tuloverotusta koskevien säännösten mukaan. Ehdotettuun lakiin lisättäisiin asiasta selventävä maininta.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Talletuspankeissa oli elokuussa 1992 lähdeverollisia talletuksia 84 miljardia markkaa. Talletusten määrä on kasvanut kuukausittain keskimäärin runsaalla miljardilla markalla kesäkuusta 1991, jolloin talletuskanta oli 64 miljardia markkaa. Verovapaiden määräaikaistalletusten määrä on samanaikaisesti vastaavasti supistunut. Tässä esityksessä tarkoitettun lähdeveron viiden prosenttiyksikön korotuksen vuodelle 1993 ja syyskuun alusta sovelletun talletusten ja obligaatioiden veronhuojennuslain muutoksen, jolla verovapaiden määräaikaistalletusten tekemiselle säädettyä määräaika pidennettiin, oletetaan jossain määrin hyljitsevän talletusten siirtymistä verollisille tileille. Lähdeveron korotuksen arvioidaan kuitenkin

lisäävän veron tuottoa 500 miljoonalla markalla vuonna 1993.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkатыönä valtiovarainministeriössä.

4. Voimaantulo ja soveltaminen

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan pysyvänä vuoden 1993 alusta. Lakia sovellettaisiin kunakin vuonna kertyvään korkotuloon.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

korkotulon lähdeverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan korkotulon lähdeverosta 28 päivänä joulukuuta 1990 annetun lain (1341/90) 4 §:n 1 kohta, 6 §:n 1 momentti ja 20 §,

sellaisina kuin niistä ovat 6 §:n 1 momentti 5 päivänä joulukuuta 1991 annetussa laissa (1393/91) ja 20 § osittain muutettuna mainitulla lailla, seuraavasti:

4 §

Veronalaisuutta koskevat poikkeukset

Korkotulon lähdeveroa ei ole suoritettava:

1) talletukselle tai obligaatiolainalle maksettua talletusten ja obligaatioiden veronhuojennuslaissa (726/88) tarkoitettua verovapaaksi säädetystä korosta, mainitun lain 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua verovelvollisen veronalaisena tulona pidettävästä korosta eikä myöskään tuloverolain (/) 33 §:n 2 momentissa tarkoitettua verovapaaksi säädetystä korosta,

6 §

Veron määrä ja laskeminen

Korkotulon lähdevero on 25 prosenttia talletukselle tai joukkovelkakirjalainalle maksettua korosta.

20 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1991.

Lakia sovelletaan kunakin vuonna kertyviin

talletusten ja joukkovelkakirjalainojen korkoihin.

Lain voimaantulon jälkeen maksettuun, mutta lain voimaantuloa edeltäneeltä ajalta kertyneeseen korkoon sovelletaan ennen tätä lakia voimassa olleita säännöksiä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Poiketen siitä, mitä 6 §:n 1 momentissa säädetään, korkotulon lähdevero on 10 prosenttia

vuodelta 1991, 15 prosenttia vuodelta 1992 ja 20 prosenttia vuosilta 1993 ja 1994 kertyvistä talletusten ja joukkovelkakirjalainojen korkoista.

Lain 3 §:n 1 momentin 2 kohtaa sovelletaan ennen 1 päivää tammikuuta 1992 liikkeeseen laskettujen joukkovelkakirjalainojen korkoihin sellaisena kuin mainittu lainkohta on 28 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1341/90).

Helsingissä 6 päivänä marraskuuta 1992

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri *Iiro Viinanen*

Laki

korkotulon lähdeverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan korkotulon lähdeverosta 28 päivänä joulukuuta 1990 annetun lain (1341/90) 4 §:n 1 kohta, 6 §:n 1 momentti ja 20 §, sellaisina kuin niistä ovat 6 §:n 1 momentti 5 päivänä joulukuuta 1991 annetussa laissa (1393/91) ja 20 § osittain muutettuna mainitulla lailla, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 §

Veronalaisuutta koskevat poikkeukset

Korkotulon lähdeveroa ei ole suoritettava:

1) talletukselle tai obligaatiolainalle maksettusta erikseen verovapaaksi säädetystä korosta,

Ehdotus

4 §

Veronalaisuutta koskevat poikkeukset

Korkotulon lähdeveroa ei ole suoritettava:

1) talletukselle tai obligaatiolainalle maksettusta talletusten ja obligaatioiden veronhuojen-
nuslaissa (726/88) tarkoitetusta verovapaaksi
säädetystä korosta, mainitun lain 1 §:n 2 mo-
mentissa tarkoitetusta verovelvollisen veronalai-
sena tulona pidettävästä korosta eikä myöskään
tuloverolain (/) 33 §:n 2 momentissa tar-
koitetusta verovapaaksi säädetystä korosta,

6 §

Veron määrä ja laskeminen

Korkotulon lähdeveron suuruus on 15 prosenttia talletukselle tai joukkovelkakirjalainalle maksettusta korosta.

6 §

Veron määrä ja laskeminen

Korkotulon lähdevero on 25 prosenttia talletukselle tai joukkovelkakirjalainalle maksettusta korosta.

20 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1991 ja on voimassa vuoden 1993 loppuun.

Lakia sovelletaan sen voimassaoloajalta kertyviin talletusten ja joukkovelkakirjalainojen korkoihin.

Lain voimaantulon jälkeen maksettuun, mutta lain voimaantuloa edeltäneeltä ajalta kertyneeseen korkoon sovelletaan ennen tätä lakia voimassa olleita säännöksiä.

20 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1991.

Lakia sovelletaan kunakin vuonna kertyviin talletusten ja joukkovelkakirjalainojen korkoihin.

Lain voimaantulon jälkeen maksettuun, mutta lain voimaantuloa edeltäneeltä ajalta kertyneeseen korkoon sovelletaan ennen tätä lakia voimassa olleita säännöksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

Poiketen siitä, mitä 6 §:n 1 momentissa säädetään, korkotulon lähdevero on 10 prosenttia vuodelta 1991, 15 prosenttia vuodelta 1992 ja

Voimassa oleva laki

Ehdotus

20 prosenttia vuosilta 1993 ja 1994 kertyvistä talletusten ja joukkovelkakirjalainojen koroista.

Lain 3 §:n 1 momentin 2 kohtaa sovelletaan ennen 1 päivää tammikuuta 1992 liikkeeseen laskettujen joukkovelkakirjalainojen korkoihin sellaisena kuin mainittu lainkohta on 28 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1341/90).
